

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Szerzőnycim: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy hóra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 augusztus 8

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 171. szám

Kedd

Kiutasítások

Vannak polgárok itt a Vajdaságban éppúgy, mint a Ruhr-vidéken, Londonban éppúgy, mint Berlinben, Párisban, avagy Budapesten, akiknek élete összeváltásban lehetleg mai és ugyanaz, amilyen volt az európai felfordulást megelőző időkben. Vannak békés, jószándéku és kétségbevonhatatlanul becsületes polgárok, akik még a mai állapotok közepette és fáradhatatlan elhatározottsággal teljesítik a polgár kötelességét. Ezek az emberek, ezek a munkás, békés és jószándéku polgárok azok, akiknek munkája, mint megrendíthetetlen pillér tamasztja alá az állam néha megingó építményét. Ezeknek a polgároknak az életében még ma is szabályszerű egymásutánban váltakozik a munka és pihenés. Ezeknek a polgároknak nincsenek politikai koncepciói, nem helyeseinek és nem is elleneznek „békeszerződéseket” vagy gazdasági egyezményeket, ezek nem ismerik Poincarét és nem kíváncsiak arra, hogy Lloyd George miért ellenlábas a francia álláspontnak az orosz kérdésben, ezek a polgárok nem tudnak pontos számadásokat az orosz petroleum források kiapadhatatlan kincseiről és nem tájékozottak olyan irányban sem, hogy a francia pénzügyminiszternek, a hadikölcsön szelvények beváltásakor milyen mértékben fáj a feje és nem lesznek kíváncsiak sohasem arra, hogy ez a fejfájás milyen mértékben indokolt; ezek a polgárok Beográdban éppúgy, mint Budapesten, vagy Londonban, Párisban, avagy Berlinben, Elzász-Lotharingiában, avagy a Vajdaságban sohasem voltak és sohasem lesznek kíváncsiak arra, hogy bizonyos imperialista törekvések mennyire jogosultak, s hogy bizonyos politikák erőszakossága mennyire igazságtalan és mennyire humanus; ezek a polgárok még a normális időkben átöröklött életrend szerint töltik napjaikat, amelyeknek egy, vagy kétharmadrésze munkában telik el. Ezeket a polgárokat sohasem érdekelte a Poincaré harciassága és ezek a polgárok azok, akik őszintén és becsületesen meg vannak lepve, amikor éjjelkor, avagy a nyugalmas hajnali órákban erős csendőrfedezettel jelennek meg ágyaik előtt, ahol kezükbe nyomják a Poincaré politikájának beszédes tanubizonyosságát: **a kiutasítási parancsot.** Ezek a polgárok, akiknek semmiféle közösségük nincs semmiféle politikával, ezek egész egyszerűen **ártatlan emberek** és ami elszomorító, kiábrándító és kétségbeesítő, az annyi, hogy ennek csak **ma** nincsen semmi jelentősége. Ma nemcsak kiutasítani, de

bebörtönözni és akasztani is lehet, ha a mindenkifőlött szent „politika” (kisebb és nagyobb Poincaré-ék érdekei) úgy kívánják. A személyes szabadság biztonságát ennél nagyobb mértékben garantálták valamikor azok a genfi és hágai egyezmények, amelyek háborus időkben

— és akkor, amikor *csak* hadifoglyokról volt szó, — akarták megmenteni az embermértőságot a meggyalázástól. Ma ezt békés polgárok számára sem biztosíthatják, pedig — állítólag — már „béke” van Európában... Szegény győztek és szegény legyőztek.

Megkezdődtek az Elzász-lotharingiai kiutasítások

Egyelőre hat német polgárt utasítottak ki — megkezdődtek a londoni tanácskozások

A francia fenyegetődzések beváltásának határideje a tegnapi nappal lejárt. A határidő lejártá után egy nappal, ma hétfőn délelőtt megkezdődtek a londoni tanácskozások oly célból hogy a német jóvátételi kötelezettségek teljesítését a lehetőség határain belül állapítsák meg. A francia politika azonban, minden tekintet nélkül a londoni tanácskozásokra készült beváltani fenyegetését és a mai napon már hat német polgárt kiutasítottak Elzász-Lotharingiából. Hogy ezt a kiutasítást továbbiak fogják-e követni, még nem tudni, de ennek minden valószínűsége fennforog. A londoni tanácskozások csak arra lesznek jók, hogy az angol és francia fel-fogások közötti ellentétek kielesedjenek. A londoni tanácskozásokról és a megszállott német területekről érkezett távirati értesüléseink a következők:

Poincaré Londonban

London. (Eredeti távirat.) Poincaré vasárnap este Schanzerrel együtt ideérkezett. A pályaudvaron Lloyd George fogadta őket. A tárgyalások hétfőn délelőtt 11 órakor megkezdődtek. A Temps értesülése szerint Lloyd George egy javaslatot fog előterjeszteni a kiegyenlítő fizetésekre vonatkozóan. **A javaslat szerint Németország havonként ötszáz ezer fontot tartozik fizetni.** Ez a fizetés nem a kiegyenlítő hivataloknál történne, hanem azokat a jóvátételi bizottság hajtáná be.

Kezdődik a megrendszabályozás

Páris. (Eredeti távirat.) A *Matin* jelenti: Az Elzász-lotharingiai főmegbízott tegnap este hirdetményt tétetett közzé, amely szerint 1922. augusztus hó 5-től kezdve az Elzász-lotharingiai bankok és pénzüzetek nem jogosultak többé német állampolgároknak náluk letétbe helyezett értékpapírjait és pénzüsségeit, vagy annak kamatait kifizetni, tekintet nélkül arra, hogy mikor helyezték ott el azokat. Az elzászi pénzüzeteket és bankokat olybá veszik, mint az említett követelések zárgondnokát.

Strassburg. (Eredeti távirat.) *Tegnap este kibocsájtották az első kiutasítási parancsot, mint megtorló intézkedést. Az első parancs hat német állampolgárt utasított ki.*

Megszállják a Ruhr vidéket

Bécs. (Eredeti távirat.) Berlinből jelentik: **A tegnapi francia csapatellátások a Ruhr-vidék megszállását jelentik.** Nemcsak a francia hadművelleti központból érkező hírek, hanem a francia sajtó jelentései is bizonyítják, hogy **fenyegetően komoly büntető akciók következnek.** Poincaré ma ultimátumot fog előterjeszteni Londonban, amely nyomasztó gazdasági rendelkezéseket tartalmaz. **Ezzel egyidőben megkezdik a Ruhr-vidék megszállását is,** amely a franciák szerint — csak garanciák szerzésére történik.

Uj terv a német jóvátétel rendezésére

Páris. (Eredeti távirat.) A jóvátételi bizottság tegnap este hivatalosan közölte, hogy csak a londoni konferencia után dönt arról a javaslatról, amelyet Brachury angol delegátus tervezett a német fizetések ügyében. A javaslat szerint Németországot az év végéig fel kell oldani minden készfizetés alól. Ezért a szövetséges kormányoknak minden kiegyenlítő fizetésről szükséges volna lemondaniok oly feltétellel, hogy a német kormány a jóvátételi bizottságnak havonta ötszáz ezer fontot köteles folyósítani. Ha a szövetségesek ehhez hozzájárulnak, akkor a jóvátételi bizottság elfogadja, hogy Németország által az 1922. év folyamán még teljesítendő többi fizetések elhalasztódjanak. Tekintettel a pillanatnyi helyzet sürgős voltára a bizottság nem tartja szükségesnek, hogy arra a moratoriumra új feltételeket szabjon, de mindenesetre szükséges rövid időn belül megállapítani Németország által 1923. és 1924-ben teljesítendő fizetéseket. A hírek hatása alatt a német fővárosban a legnagyobb nyugtalanság uralkodik.

Utódállambeli tőkések bankot alapítanak Bécsben az „osztrák közeposztály felsegítésére“

„Allgemeine Volkswirtschaftliche Creditbank“ címen különös célú bank fog alakulni háromszáz millió osztrák korona alaptőkével Bécsben. Az új bank a pénzügyminisztérium és a belügyminisztérium által már jóváhagyott alapszabályai értelmében az osztrák közeposztály költségeivel való segítését tűzte ki céljá gyanánt. Az intézet élén Bechtold és Hoyos grófok fognak állani.

Az alapszabályokban körvonalozott cél mindenestre igen küzdelem. Szinte kedvünk lenne kitalálni abból, hogy emberek akadnak, akik pénzüket olyan vállalatba fektetik be, amely nem rajtuk, hanem másokon akar segíteni. Alkalmunk volt azonban a részvényesek listáját megtekinteni és ebből a listából megállapíthatjuk, hogy bizony akadnak számszerűen, főként külföldről, így legnagyobb részben az utódállamokból.

Doleanu Tivadar bukaresti nagybírókosa a részvények felét, 150 milliót jegyezte. A többi részvényjegyzők is javarészt az utódállamokból, de szinte valamennyien külföldről rekrutálódnak. Mindenestre igen küzdelem, hogy annyi önzetlen lélek siet külföldről a lerogyolódott bécsi közeposztály felsegítésére.

Osztrák pénzügyi körökben az új bankalakulást igen bírsímatlanul fogadják, mivel az alapszabályokban feltüntetett célokat igen különösnek tartják. Komoly pénzügyi körökben az új bank megalakulásához a legkülönbözőbb kombinációkat fűzik. A közvélemény a kormányt hibáztatja, hogy az új koncesszió kiadásával feleslegesen szaporítja az amúgy is igen nagy számú bankrészvénytársaságok számát és ilyen fanasztikus célú alapszabályokat is jóváhagy.

A világtermés mai állása

Kedvező termésfeltételek mindenütt

(Saját tudósítónktól.) Az európai országokban, az eddigi jelek szerint az aratás mindenütt kedvező eredményeket mutat, s az az általános kép, amely a különböző kontinensek termés eredményeiről számol be, általában kedvezőnek mondható. A termés, ha minőségileg nem is, mennyiségileg mindenütt kielégítő s amennyire áttekinthető, a következő képet mutatja:

Az amerikai

piacok képe ezidőszertől igen változó. Az árak bizonytalanná váltak s különösen az exportület talál valutáris ingadozások miatt nagy nehézségekre. Érdeklődésre számíthat az a jelentés, mely szerint az amerikai szenátus egy törvényjavaslatot fogadott el és ez a buza bevitelét bushelenként 30 cent vámmal megdrágítja. E védővám jellegű intézkedést a skandináv buzabehozatallal szemben motiválják.

A délamerikai

buzapiacra nagy áruhalmozások észlelhetők. Buenos Ayresben július első felében a következő árakat számították fel. Augusztusi buza 1275, kukorica 815-280, takarmány 935 parl áregységben.

A német

gabonapiac kalkulációját megdől a valuta zavartága úgy, hogy a forgalom csak a belső szükségletre szorítkozik. A manheimi piacon a buza ára 2500-2600 márká mázánként. A berlini piacon ellenben a süllyeszt buza ára 1025-1050, rozs 750-760, dara 900-920, széna 825-840, búzalisz 2700-2900 márká.

Lengyelországban

kedvező termésjelentések vannak, 20 százalékkal több földet vetettek be az idén, mint tavaly. A lengyelországi gabonárák a következők: Rozs 1900, buza 24 és fél-25 ezer, takarmány 18-28300, rozslisz 22-24 ezer lengyel márká.

Csehszlovákiában

kedvező termés, bár a közepesen állg felül, legrosszabb vetésállások a cseh-morva alföldön észlelhetők. Cukorrépa- és gyöngy.

Magyarországban

a termésjelentést hivatalosan július 15 én tették közzé és a termés eredményét 11 millió 730 ezer, rozsot 5 m. 1 ezer, darát 4 millió 399 ezer és takarmányt 2 millió 310 ezer hektárra becsülik.

Ausztriában

minőségileg kielégítő a termés eredménye, de mennyiségileg gyöngye. A piac nagyon korlátozott. A vásárlási előtérben buza, rozslisz és takarmányi cikkek állanak.

Romániában

a gabonatermelés eredményétől sokat várnak.

bár a külföldi sőt is tudja, hogy tuloplimatikusan nem szabad nézni a híreket.

Jugoszláviában

a termésfeltételek kedvezőek, az eddigi jelentések szerint kb. 150 000 vagon buza kerül az idén exportra. Ugyanilyen mértékű exportra számít Románia is. Minőségileg az ideli buza azonban mögötte marad valamivel a tavalyinak, mert míg a tavalyi buza fajsúlya 77-78 között ingadozott, addig az ideli buza fajsúlya 77 kg. alul van. Jugoszlávia exportfeleslegének értékelésénél főleg Magyarországra számít.

Egy egész járást mozgósítottak a katonaruhás banditák ellen

Izgalmas éjjeli hajszája az országuti rablók után — Az eredmény eddig ismeretlen

(Saját tud.) Szombaton éjjel szokatlan és feltűnő élénkség uralkodott a Városháza más-kor néptelen és az éjjeli órákban már csendessé váló környékén. Apró fegyveres csoportok érkeztek, polgárok, csendőrök és rendőrök vegyesen. A rendőrség egész személyzete permanenciában volt. Állandóan mentek a parancsok és jöttek a különböző jelentések. A Városháza épülete körül hamarosan egy egész kis csődület támadt az érdeklődők közül, akik kissé izgatottan, de bizonyos fokú megnyugvást is érezve, vették tudomásul a kizsivárgó hírekből, hogy

az éjszaka folyamán nagyszabású hajtvadászatot rendeznek a katonaruhás banditák után.

A felfegyverzett polgárok között voltak a novisadi dobrovolyacok, továbbá igen sok földműves és a novisadi vadásztársaság tagjai. Éjjeli körül már minden csoport megkapta a maga pontos utasításait,

amelyek egy valószínű hadterv pontosan egymásbaillő részei voltak.

A Novisadon megtett intézkedésekkel kapcsolatosan valószínűleg mozgósították a környező falvak lakosságát, amely fegyverrel, ahol ez nem volt, fejszével, kapával, kaszával, vagy a legrosszabb esetben farkósbottal felfegyverkezve állott be abba a hatalmas csatárúcsba, amely kilométereken keresztül széthúzódva, végigtráfolta ugyszólván a járás egész területét. A vidéken, főleg Futak környékén a Chotek uradalmon levő dobrovolyacok siettek a csendőrség segítségére, akik egész éjszaka és másnap is egész napon át fáradhatatlan szívesággal vettek részt az üldözési munkájában.

Ebben a hajszában több ezer ember vett részt, ugyanakkor motorosónakok cirkáltak a Duna.

hogy ezzel is lehetetlenné tegyék a gyűrűből esetleg kijutó haramiák szökését. A hatalmas

lanc hajnali két órakor indult meg. A csoportok között lovasok, csendőrök és rendőrök tartották fenn az összeköttetést.

Átkutatják a határban fekvő összes kukoricásolat, megszállották az utakat és mindenkit, aki a mozgó rajvonalon utjába került szigorúan igazoltattak. Aki nem tudta magát kellőképpen igazolni, azt letartóztatják. Így hamarosan mintegy negyven gyanús személy került elő a határból, ezek nagy részét azonban ma, mintán igazolták magukat, elbocsájtották.

Igy letartóztattak két Futakra kirándult novisadi egyént is, akiknek nem voltak rendben az irásai. Néhány órai fogvatartás után azonban elbocsájtották őket.

A hajszában a novisadi rendőrség őszes kapitányai és az egész legénység részt vett Gyorgyevics Cvetán főkapitány helyettes vezetésével, a csendőrséget Atanackovics százados vezette. A falvak félfilakosságának 20 tól 50-ig jelentkezni kellett, de utasítás nélküli is a legnagyobb készséggel állottak a nyomzó hatóságok rendelkezésére abban a reményben, hogy ilyen nagyszabású intézkedésekkel sikerül végre a két hét óta garázdálkodó rablóbanda ártalmatlanra tétele.

A hajszája eredménye

A csendőrsztagok egy része vasárnap délelőtt már bevonult. A nyomozás és az éjjeli hajszája eredményéről kérdést intéztünk Gyorgyevics főkapitány hejyetteshez, aki kijelentette, hogy a lefolyt éjjeli üldözésről a rendőrség csak holnap ad ki hivatalos közleményt. Hogy kik a letartóztatottak, s menyiben gyanúsítottok a legutóbbi sorozatos rablótámadások elkövetésével, volt-e eredménye a grandiózus hajszának, vagy sem, ezekre az igazoló kérdésekre csak ez a holnap megjelenő közlemény fog feleletet adni.

Megegyeztek a radikálisok és demokraták

Timotijevics Koszta a belügyminiszter

A belügyminiszterválság végül mégis megoldást nyer, ha az utolsó percben valami zavaró momentum közbe nem jön, ami azonban a mai viszonyok közepette teljesen kizártnak tekinthető. Pasics és Davidovics ma több ízben találkoztak, hogy megegyezést találjanak a belügyminiszter személyét illetőleg. Erre annál inkább is szükség van, mert Kumanudi Koszta semmilyen körülmények között nem hajlandó továbbra is helyettesíteni a belügyminisztert, mert saját tárcája ügyei rendkívüli mértékben lekötik. A demokraták még mindig ragaszkodnak ugyan Pecsicshez, de felhatalmazták Davidovicsot arra, ha Pecsics személyébe nem mennének bele a radi-

kálisok, akkor ajánlja Timotijevics Kosztát. Davidovics így is járt el, miután Pasics kijelentette, hogy a radikálisok nem fogadják el Pecsicset, megegyeztek Timotijevics személyében. A radikálisok azonban most egy államtitkári állást követelnek a belügyminiszteriumban és már a jelöltjeik is megvannak: Ninko Perics és Cseda Kosztics. A demokraták ebbe nem akarnak belenyugodni és azért Davidovics azt ajánlotta Pasicsnak, hogy a belügyminiszteri kérdést most döntsék el, az államtitkári állások betöltésének kérdését pedig halasszák el őszre, amikor az összes képviselők Beogradban lesznek. Pasics a mai tanácskozáson ebbe nem egyezett bele.

Megtalálták Petőfi sírját

Petőfi nem halt meg a csatán —
Menekülés Székelykeresztúrra

Az Erdélyben most lezajlott Petőfi-ünnepségekkel kapcsolatosan írja a Kolozsvárott megjelenő „Ellenzék” c. napilap:

Am irodalomtörténet komoly tudósai, akik a nagy költők életének legapróbb mozzanatait is feljegyzik az örökkévalóság számára, régen megnyugodtak abban, hogy Petőfi Sándor nyomtalanul eltűnt a segesvári csatában és a fehéregyházi közös sírban alussza a megdöbbent hősök örök álmát. Petőfi halála örökre megfeltehetően titok marad. Mégis, a nagy költő halálának titokzatos körülményeit tisztázni akaró föltevészek és magyarázatok sohasem fogynak ki és néha-néha igazán zavarba hozták az irodalomtörténet lehgigadi tudósait. A Petőfi-centennárium lélekemelő ünnepségén ismét találkoztunk olyan emberekkel, akik Petőfi Sándor haláláról és temetéséről egészen más véleményen vannak, mint az irodalomtörténészek és akik véleményüket megdöbbentő bizonyosnak látszó adatokra alapítják.

Am új kombináció szerint Petőfi nem halt meg a csatán, tehát nem is temethették ott el. Petőfi súlyos sebével elmenekült Székelykeresztúrra, ahol Lázár Márton portáján lehelte ki lelkét és ott is temették el a kertben. Később Petőfi maradványait kiásták és ünnepélyes temetési szertartással helyezték örök nyugalomra Bálint Dániel székelykeresztúri föld-birtokos családi sírboltjában. A lezajlott Petőfi-emlékünnepélyen az „Ellenzék” munkatársa Orbán János székelykeresztúri plébánostól, Viola Sándor dr. ügyvédől és magától Bálint Dániel földbirtokostól teljes egészében megtudta Petőfi halálának és temetésének részleteit.

Bálint Dániel így mondta el a segesvári csatából menekülő Petőfi halálának és székelykeresztúri temetésének körülményeit:

— 1902-ben — Lázár Márton székelykeresztúri vendéglős halála után — egy cikk jelent meg a Szegedi Híradóban. A cikk Lázár halálával kapcsolatosan megírta, hogy Petőfi a segesvári csatavesztés után súlyos sebből vérezve, két székely huszár segítségével kimenekült az ellenséges gyűrűből és Székelykeresztúron Lázár Márton istállójában rejtőzött el. Lázár másnap reggel az elvérzett költőt holtan találta a jászolban, ahová a két székely huszár az üldözők elől elrejtette. A vendéglős feismerte Petőfit, hiszen a költő csak néhány nappal a segesvári csata előtt járt Székelykeresztúron. A legnagyobb titokban sírt ástak a kert ligasban és az örökre elnémult dalnokot eltemették. A Szegedi Híradó cikke nem is volt nagy meglepetés, mert Székelykeresztúron még Lázár életében is többen tudtak a titkos temetésről. Így Haller József gróf, a költő barátja és Sipos Sándor 48-as honvéd, valamint Lázár Mártonnak Róza nevű leánya is több ízben megerősítették a szegedi lap állításait.

A Szegedi Híradó közleményét elolvassva, Lázár portájára siettem. A ligasban ásnál kezdünk és három órai megfeszített munka után egy embert csontváza akadtunk. Miután az újság közlemény adatait a talált csont az megerősítette, a leletet Petőfi Sándor maradványainak tekintettem és mai megröszdéssem szerint sem lehetnek másnak a porladó csontjait. Azonnal írtam a Petőfi-Társaságnak a székelykeresztúri leletről és kértem, küldjenek ki valakit a csontok megvizsgálására, azonban a Petőfi-Társaság még csak nem is válaszolt levelemre.

Bántott ez a különös közömbösség, de nem sokáig törődtem vele. Koporóba helyeztem a csontokat és keresztúri tanítványok növendékeinek részvétele mellett, ünnepélyes harangozás között a temetőbe vittük és családi sírhelyembe vittük örök nyugalomra. A koporóba, székely szokás szerint, ráírtam a hős nevét és az életét határoló két évszámot: Petőfi Sándor, 1821—1849.

— De miért titkolta Lázár Petőfi temetését?

— Erre csak feltevésekkel válaszolhatok. Lehet, attól félt, hogy az 1849. után következő zavaros időkben meggyanúsítják és meghurcolják az osztrákok, de talán arra is gondolhatott, hogy el sem hiszik állításait. Annyi azonban tény, hogy a Szegedi Híradó 1902. július

26-iki számában megjelent közleményvel egybehangzóan megtaláltuk Petőfi Sándor csontjait. Haller József gróf, Sipos és Lázár Róza is többször bizonyították, hogy Székelykeresztúron csakugyan Petőfit temették el.

Eddig tart Bálint Dániel elbeszélése.

Az irodalomtörténet nem haladhat el közömbösen és süket fülekkel a székelykeresztúri események mellett. Ha a Bálint-család

sírboltjában porladó csontokat nem is lehet tudományos bizonyossággal agnoszkálni, mindent el kell követni arra, hogy a körülmények pontos kikutatásával bizonyosságot lehessen teremteni ebben a kérdésben, amely utóvégre is Petőfi életrajzának egyetlen homályos és éppen ezért legnagyobb érdekességű részét képezi.

Megszűnt a kereskedelmi egyezmény Jugoszlávia és Románia között

Ismét életbeléptették a maximális vámtarifát — Érzékeny veszteséget szenvednek a kereskedők

Ismeretes, hogy az SHS. állam és Románia között a kereskedelmi összeköttetés intenzívebbé tétele szempontjából már régebben egy kereskedelmi egyezmény létesült. Ez az egyezmény nemcsak a kereskedelemre nézve birt nagy jelentőséggel, de közvetlen módon az államra is, melynek éppen ugy elsőrangú érdeke a barátságos gazdasági viszony, mint a közvetve érdekelt kereskedőnek. A konvenciónak sok előnye és kedvező feltételei lehetővé tették volna a kereskedelem teljes kifejezését, amire világos példa, hogy közvetlen a konvenció aláírása után már nagyszámú cégek romániai gyárakban és viszont romániai cégek SHS, iparüzemekben.

A konvenciónak egyik leginkább érezhető jó oldala a vámtarifa, mely a más országokkal szemben fennálló vámilletékekkel szemben jelentékenyen kisebb tételeket sorol fel.

Különösen az alacsony vám miatt történtek leginkább rendelkezések, mert éppen a kis vámilletékek tették rentabilissá egyes árucikkek behozatalát, míg a régi maximális vámdíjak mellett esetleg abszolút lehetetlenné válik fizetési szempontból az importálás.

A szerb román kereskedelmi viszonyban tegnap váratlan fordulat állott be, mely szinte katasztrófálisan hat a további összeköttetésre és árucserére.

Tegnap délelőtt ugyanis megtudta a bánági kereskedelmi- és iparkamara, hogy Románia az eddigi kedvezményes vámtarifa helyébe újra a régi, ugynevezett „legmagasabb” tarifát léptette életbe, sőt már állítólag eszerint folyik a Jugoszláviába irányított áru megvásárolása.

A hír a város kereskedőinek körében, nagy konsternációt keltett és sokan már rendelésük visszavonására gondoltak. Mivel azonban pozitívumot senki sem tudott, legtöbben hűb hírnek vették az esetet s a becskerekai kamarához fordultak felvilágosításért.

A becskerekai kereskedelmi- és iparkamara a beogradi fővámvivatalnál érdeklődött a valószínűtlenné látszó hír iránt. A vámvivatal egyik igazgatója kijelentette, hogy a hír megfelel a valósnak, amennyiben

Románia tényleg felbontotta a szerb-román kereskedelmi konvenciót és életbeléptette a maximális vámtarifát.

Románia váratlan elhatározásának oka ma még ismeretlen. Legalább is a fővámvivatal igazgatója nem tudott erre vonatkozólag felvilágosítást adni.

A Romániával szembeni konvenció felbontása igen sok vajdasági kereskedőt és iparost érzékeny anyagi veszteséggel sujt.

Szegénysorsu gyermekeket nyaraltat a novisadi egészségügyi osztály

Nyaralás Dubrovnik mellett

(Saját tudósítónktól.) Menteucucci mondta valahol: a háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és harmadszor is pénz. Ugyanez a három dolog szükséges, talán még fokozottabb mértékben a nyári örömszökhöz „nyaralás” néven kölszmet válfajához is, amely ma, a méregdrágára rosszabbodott világban már majdnem csak a hadimilliomosok, valutaszpekulánsok, árdrágítók, siberiek, vagy a legjobb esetben jóvalutájú külföldiek nyári szórakozása. A szegény ember itthon nyaral, ha egyáltalán módjában van napl munkáját egy, avagy két rövid hére megszakítani. És ilyenkor is megelégszik a Riviera helyett a homokos Dunaparttal, a Lidó helyett az újdélki strandhomokkal, avagy — még szerényebb keretek között — az udvar valamelyik árnyas zugában ingujjra vetkőzik a kánikula elől. A szegény ember így nyaral és verejtékeztetve, izzadva arra gondol, hogyan fog dideregni — a télen. A szegény ember nem nyaral és nem is tudja meg a legidőbb esetben soha, hogy nyaralni: az örömszökhöz és kellemeségek végtelen láncolata, a gondtalan jókedv és kacagó vidámság. És a szegény ember elmerengve nézi képeklapok basábján a közélet, a politika, az irodalom és a művészet nyaraló „nagyjait”.

A szegénység és gazdagság ilyen törvény szerűségei közepette is megtörténik, hogy olyanok is hozzájutnak a „tengerparti nyaralás” sokszor elérhetetlennek tetsző gyönyörrelhez, akiknek ez a nyaralás sem pénzügyekkel sem társadalmi elhelyezkedésükkel nem jár együtt.

Az idei nyáron tizenkét szegénysorsu gyermeket nyaraltat a novisadi egészségügyi osztály a Dubrovnik melletti Lokrum szigeten.

Am ötlet dr. Markovics Lázáré, aki fáradhatatlan ügyszeretettel vezeti az egészségügyi osztály hatalmas gépezetét. A szegénysorsu fiú utazásának költségeit abból az összegből fedezték, amely a királyi esküvő alatt rendezte novisadi ünnepségeken folyt be. A 12 fiúval egy felügyelő is elutazott, szeptember elején fog visszatérni a gyönyörű adriai szigetről, minden biznnyal nekik egy életre felejtetetlen emlékekkel.

Értesülésünk szerint a Dubrovnik melletti szigeten az egész állam területéről összpontosítottak nyaraló szegénysorsu gyermekeket, akiknek költségtelt a közegészségügyi minisztérium viseli.

Nyolcezer fascista Rómában

Harcok az egész országban — Sok halott és sebesült

Róma. (Eredeti távirat.) A fascisták megtorló intézkedéseiket, sok városban folytatták. Milanóban a zavargások újult erővel törtek ki, a város utcáin, bomba harcok vannak, melyeknek számos halott és sebesült áldozata van. A fascisták szétrombolták a szocialista öltönyt és este hat órakor egy 700 főből álló csoport megrohanta az Avanti épületét és a szerkesztőséget és annak kiadóhivatalát felgyújtották. Ez alkalommal két fascista meghalt, számosan pedig megsebesültek. Este a szocialista városi tanács lemondott és helyébe egy kormánybiztos neveztek ki, mire a fascisták kivonultak a városbázáról. Ujabb hírek szerint az Avanti nyomdája sértetlen maradt és csak az irodahelyiségek pusztultak el. Az épületet egyébként most katonaság őrzi. — Genuában is egész éjjel harcok voltak, melyek folyamán egy munkás meghalt. Livornóban nyolc embert löttek agyon. Parmában két munkásotthonat felgyújtottak, a „Picolo” szerkesztőségét és nyomda-

berendezését pedig felgyújtották. A munkásnegyedekben barrikádokat emeltek. Anconában két munkásotthonat felgyújtottak és a minorita kolostorból két szocialistát elhurcoltak, mert a fascistákra löttek. A munkásokat kivégezték, a szerkesztéseket pedig elfoglalták. Két munkást, kik a fascisták vonatára löttek, szintén kivégezték. Velencében lerombolták a szocialista vasutasok klubhelyiségeit. A fascisták a legutóbbi napok eseményeiről jelentést adtak ki, melyben 43 várost sorolnak fel, ahol a munkáskamarákat, munkásotthonokat és község-házakat szétrombolták. Egy legújabb milanoi hír szerint szétrombolták a szocialista irányú „Secolo” szerkesztőségét is.

A fegyveres összeütközések a fascisták és a kommunisták között vasárnap is folytatódtak. A vasárnapi harcokról kiadott jelentések 4 halottról és 60 sebesültről számolnak be Romába nyolcezer fascista érkezett.

Gratz volt magyar külügyminiszter az utódállamok együttműködését kívánja

Bécs. (Eredeti távirat.) Gratz Guastáv volt magyar külügyminiszter, ki jelenleg Bécsben tartózkodik, hogy részt vegyen az augusztus második felében tartandó interparlamentáris konferencián, Magyarország bel- és külpolitikai helyzetéről intervjút adott, melyben többek között a következőket mondta: Az elmúlt évek súlyos megrázkódtatásai után a belpolitikában csak az ellentétek lehető kiegyenlítésére és az összes erő egyesítésére törekvő politikát tartom jogosultnak. A békülésenység politikája csak liberális irányzatú lehet, mert egyedül képes a végleteket kiegyenlíteni. Ennek azonban még számos, az utolsó évek fejleményeinben gyökerező akadály és nehézség van, de a kormány ebben az irányban szembeálló eredményeket mutathat fel. Egy liberális, békülésenység politikája, mely egyaránt távol tartja magát a reakciós vellettségtől és radikális túlszáoktól, össze fogja egyeztetni a keresztény nemzeti politikát a liberális irányzattal. Magyarország és az utódállamok között a normális viszonyhiánya nem kizárólag Magyarország hibája, bár sok kifogásról való találunk a részünkről alkalmazott módszerekben. A lehetőség meg van arra, hogy az utódállamokkal számos kérdésben megértsük egymást. A magyar

kisebbségek védelmére a békeszerződésben foglalt vékonyka határozmányok is a gyakorlatban sajnos, költőképpen lettek keresztülykultva. Magyarország előrendeli kötelessége lesz ezen kérdések teljes figyelmet szentelni. Az elszakadt területek magyarosága találja meg módját, hogy az új viszonyokba beilleszkedjen, érdekelt megvédje és fennmaradását és létét biztosítsa.

Budapest. (Eredeti táv.) A pénzügyminiszter tegnap informálta a sajtót a készülő devizarendeletről, mely a hivatalos lapban kedden jelenik meg. E rendelet szerint a devizaközpont élén a jegyintézet áll és tagjait a pénzügyminiszter nevezi ki. Két földi pénzt csak a devizaközpont tagjai által lehet venni, eladni és kölcsönözni. Külföldi cég javára készíthet koronát a jegyintézet nélkül, de lehetnek a központ egyes tagjai. A határforgalomban százszáz koronát vihető ki, de ezen összegnek csak fele lehet magyar pénz, ennél nagyobb összeg csak úgy vihető ki, ha a többi letet beszoigáltatják a devizaközponttal. A kurzusok tekintetében a központ jegyzései az irányadók. A bank és pénzügyintézeteknek iparegésdélyt kell szerezniük.

Hivatalos szovietakták az orosz nyomorról és egy orosz katonai offenziváról

Az orosz éhínség pusztításaira vonatkozólag számtalan híradás jelent meg eddig az európai sajtóban. Ezek a híradások azonban vagy rémült menekültektől, túszoiktól és hadifoglyoktól származnak, akik — nem lévén teljes áttekinthetők — túloztak, avagy a szovietnek a külföld részére szánt közleményeit mondták el. Minthogy az orosz kormánynak érdeke volt, hogy a nyomert minél rémesebben tüntesse fel, hiszen egyrészt ezzel akart szánalmat kelteni, másrészt katonai lézüldéseit akarta leplezni, ezeket a híreket sem tekinthetjük hiteleseknek. Egyedül megbízhatóknak azokat a jelentéseket vehetjük, amelyek az orosz kormány hétről-hétre futatók útján küld külföldi megbízottainak. Ugy a német, mint a lengyel hatóságok már régóta fáradoznak azon, hogy ilyen jelentéseket megszerezzenek. Most végre Lembergben sikerült egy szovjetfutárt lefogal, ez azonban elfogatása előtt iratának egy részét megsemmisítette. A megmaradt iratok főként a gazdasági helyzettel foglalkoz-

nak, a katonai műveletekre vonatkozó akták nagy része megsemmisült. Az egyik ilyen gazdasági tájékoztató a következőképpen hangzik:

Különleges levelezés 1482—II. sz.
RSFL. államok kormánya Németországban levő katonai megbízottjának.

Csak személyes tájékoztatóra!

Az éhínség által sújtott területen 43 millió lakos szenved. Ezek közül 36 és fél millió falun lakik, hat és fél millió pedig a városokból kerül ki. Teljes éhínség sújt 23 millió lakost, rossz termés pedig 3 milliót. Semmit sem aratnak 11 és fél millió emberlakt területen. Ezzel szemben öt millió lakos öt pud évi fejkvótával rendelkezik, tíz millió pedig 5—10 pud évi fejkvótát mondhat magának. Az éhezők lakosságából 5,400,000 csecsemő, 20,000,000 felnőtt, 3,000,000 agg. A halálozási arányszám a kirgizeknél 87, a volgai németeknél 72 százalék. Az inséges területen 111,000 ipari vállalat van, 756,000 munkással.

A délkeleti terület fele teljesen áldozatul

esett az inségesnek. Ez a terület pontosan 104,000 négyzetövezet. Előrelátható segély, melyet a segélyakciótól erre a területre várni lehet 81,277,800 pud, szükség lenne 107,000,000 pud gabonára. Ha a segélygabonát rendszeresen ki lehetne osztani, akkor ez a vidék körülbelül négy hónapra elegendő gabonával rendelkezne.

Az inségújította Don-vidéken 1,280,000 ember sínylődik.

Az év elején a még nem sújtott vidékekről a segélyből 20,111 vagon gabonát szállítottak a don vidékre velésl célokra, ebből azonban csak 10,168 vagon érkezett meg. A szállítmány 50 százaléka elűlt. A hatóságok még nyomára sem jöttek rá, hogy ki és hol lopta el a hiányt.

Ugyanitt az amerikai segélyekből 6982 utbandított vagonjából csak 222 vagon érkezett meg. Vagyis a szállítmány három százaléka.

A hiány a további szétosztást teljesen lehetlenné teszi. Az éhség ellen küzdő Országos Segítő Bizottság adatai szerint Ukrajnában az inség egyre növekszik. Borsdjansk, Alexandrowsk és Maripol környékén 450,000 ember éhezik.

A ifuszjárvány ijestően terjed. Odeszszában és Chersonban eddig 6300 ember halt meg éhínségtől.

Ekaterinoszlaw, Kiew, Poitava és Cherson kormányzószágokban mintegy 270,000 deszatin földterület maradt bevetetlenül vetőmag hiányában.

A rablások és állatlopások egyre jobban elhárpódnak. Az összes jelentések arról számolnak be, hogy a lakosság teljesen visszatért a nomád életmódhoz, egész falvak kerekednek újra megmaradt barmakkal a elzabulnak a még kevésbé sújtott területeket. Mithogy mindezt fegyvert használnak a azzal kényserrelük ki az ottani lakosságtól a maguk részére szükséges élelmiszert a minthogy a nomádélethez folyamodók tömege nő, immár országos veszedelemet jelent.

A gazdasági tájékoztatóból ennyit lehetett kibontani, a folytatás elhamvadt. Egy elégetett katonai vonatkozású iratból egy épen maradt papírfoszlányról még a következőket lehetett előlvasni:

... nagyon nehéz. A lovasságot kettesével paraszthasaknál helyeztük el, úgy hogy minden parasztnak két-két katonát kell élelmeznie. Ennek ellenében ezeket felmentettük az adózás kötelezettsége alól. Nagyobb csapat koncentráció a legtöbb vidéken lehetetlen, mivel nincsen élelmiszert. A hadvezetőség ennek folytán elhatározta, hogy csak a legfontosabb felvonulási területeken tartja összpontosítva a csapatokat, a tartalék hadtesteket pedig nagyobb területen szétosztja a nyugati határ hosszában és csak a támadás közvetlen pillanatában vonja őket össze ismét harcra egységgé. Ez az időpont előreláthatólag augusztus 20-án után lesz esedékes, illetve akkor kerül sor a támadásra.

Miként említettük, felett rész egy katonai vonatkozású elhamvadt aktának néhány epésében maradt sora. Sajnos egyelőre még nem lehet megállapítani, vajon az oroszok augusztus végére tényleg offenzívát terveznek, mindazonáltal a kézrekerített akta alapján tanácsos az orosz eseményeket éber szemmel figyelni.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár RészvényTársaság Novisad — Ujvidék

Pelmondás nélkül fizet vissza minden betétösszeget.

Kamatláb 6% netto. Ha a betévkötvényt 3 vagy 6 hóra lekötöni óhajtja, ugy magasabb kamatozásban részesül. 333

HIREK

— Csütörtökön utaznak Marienbadba Sándor király és Mária királyné. Az utazás idejét azért változtatták meg, mert a király és királyné nem vesznek részt az elhunyt Péter király emlékére tartandó gyászistentiszteleten. Régi szerb szokás szerint ugyanis nem jó, ha új házások, házasságuk első évében gyász-misén részt vesznek.

— Nincsic Blédben. Nincsic külügyminiszter ma ebéden volt a királynál és utána résztvett egy kiránduláson is. Őfelsége nagyon sokáig beszélgetett Nincsicel, de ennek tartalmáról a külügyminiszter nem nyilatkozik.

— Zászlószentelés. A régi zászlószentelés ünnepe és fénye elevenedett fel vasárnap az építőiparosok egyesületének szentelésén. Délután fél 10 órakor zene mellett mentek a mentek a templomba az építőiparosok és az összes novisadi társadalmi és dalegyletek. A zászlószentelés után kezdődött a szögbeverés a Lövőde helyiségében. Este 8 órakor hangverseny és kabaré kezdődött, amely nagy sikerűen sikerült, utána hajnalig tartó tánc zárta be az ünnepélyt.

— Ég a kenyér. Szombaton éjjel 10 óra után a kórház mögötti szérűskertek egyikén kigyulladt Róka Imre és Drenyák János gabonája. A tüzet a városi istálló kocsiak vették először észre, rögtön hozzáfogtak az oltáshoz és értesítették a tűzoltóságot, amely rögtön ki is vonult. Az oltást nagyon megnehezítette a vihar, mégis háromnegyed órai munka után sikerült a tüzet lokalizálni. Mintegy 60 méter buza és rozs égett el, ami nem volt biztosítva. A kár mintegy 100.000 korona. A tűz valószínűleg gyújtogatásból eredt.

— Póstatpalota Beogradban. Beogradból jelentik tudósítónk: Korunovity Momir, az építésügyi minisztérium főmérnöke tegnap elkészült az új póstatpalota tervezetével. Az új pósta hét emeletes épületben lesz elhelyezve, mely nem kevesebb, mint négyszáz szobát foglal magában. A palota a nemzeti színház mellett térségen épül a munkálatokat már a jövő tavasszal megkezdik.

— Tanuló flut felvesz jó fizetéssel Wessel vésnök K. Alexandra 1.

— A beogradi hajójavító munkások sztrájkja, amely május 4 én kezdődött, még mindig tart. A szociálpolitikai minisztérium több ízben interveniált, de eredménytelenül, mivel a hajózási szindikátus nem enged merev álláspontjából.

— A numerus clausus a szegedi egyetemen. Budapestről jelentik a Délbácskának: A budapesti egyetemi hallgatók szövetsége leiratot intézett szegedi csoportjához, amelyben felhívja figyelmét arra, hogy a kötelező tartozó bajtársi egyesületek között, valamint az illetékes hatóságok előtt a legszigorúbban örökösnek a numerus clausus betartása fölött, miután a szövetség tudomására jutott, hogy a lekapcsolt területekről jövő zsidó hallgatókat a jövő tanévben a tanári kar, mint külföldieket akarja felvenni. A leirat kapcsán az egyik szegedi lap kérdést intézett egy egyetemi tanárhoz, aki kijelentette, hogy a tanári kar szigorúan végrehajlja a numerus clausust, természetesen azonban, hogy az a külföldiekre nem vonatkozik és így a lekapcsolt területekről érkezőket valaki különbség nélkül felveszik az egyetemre Szegeden.

— Nagy vasúti katasztrófa Amerikában. A „Reuter“ ügynökség jelenti: Missourai államban Snifus Springs mellett egy gyoravonatot összeütközött egy személyvonattal. Az összeütközésnek rettenetes következményei voltak. A személyvonat mozdonya és kocsijai teljesen összetörték. Eddig hat halottal és száz sebesültelet találtak a vonat roncsai alatt.

— Ügyvéd urak figyelmébe. A Sluzbene Novine (Hivatalos lap) részére hirdetések 8 napon belül írtatunk. Schmolka hirdetőiroda Novisad, Futoska u. 24. Telefon 276. — A hirdetés-kért, telefonhívóra eljövünk.

— Még tart a salgótarjáni bányászsztrájk. Budapestről jelentik: A salgótarjáni bányászsztrájk már 12 nap óta tart. A bére-

melés kérdése már majdnem megegyezéssel tisztázódott, de a munkások ragaszkodnak a nyolcórás munkaidőhöz. A sztrájk folytatás a belföldi széntermelésből ötezer vagon elveszett. A sztrájk politikai háttere miatt több embert letartóztattak és a letartóztatott sztrájk vezéreket Balassagyarmatra vitték. Az igazgatóság és a munkások között jelenleg semmiféle tárgyalások folyamatban nincsenek, ezért a sztrájk befejezése még bizonytalan.

— Ujabb affér. A beogradi Novostil jelentése szerint Vojve Veljkovic volt pénzügyminiszter egy millió dolláros kölcsönt vett fel egy amerikai banktól, amikor a dollár kurza 30 volt. Ennek az összegnek a hovatartozásánál azonban semmi nyomot nem találnak a pénzügyminisztériumban. A bank most visszaköveteli az egy millió dollárt nyolcvanas kurzuson, ami az államnak 50 millió dinár kárt jelent. A Novostil felszólítja Vojve Veljkovicot, hogy derítsen világosságot ebben az ügyben.

SPORT

* NTK—Osljecki Amateur 4:1 (1:0). Biró: Magyar (J. Makkabi). Az osljecki Amateur nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A jobbcsélő posztján tartalékkal állt ki, de komplett csapatával sem érheti el a novisadi csapatok nivóját. NTK főlény jegyében indul a játék, de a támadó csatársor erélytelensége miatt csupán két kornert tud elérni. A második kornert Schwemmet lövéshez juttatja, labdája azonban embert talál. További NTK főlény a 15-ik percre, amikor Osljecki kornert ér el. A sikertelen kornert után vehemens NTK támadás, amelynek folyamán Bosnyák, majd Breznik és Lencl mellé lönek. Lencl az Amateur is lélekzethet jut a Laky centerhalf támogatásával a Cullik—Frotric—Hoda belső trío ügyes kombinációval megalapozott támadással Gáspárt és Gangelmayert foglalkoztatják. Majd újra az NTK-é a szó, a megújuló támadásokat Breznik lassu játéka és értéktelen driblizései teszik tönkre. A 35. percben Breznik vezet támadást, ügyesen leadott labdáját Lencl goallá értékesíti (1:0). Kezdet után Breznik egyéni lefutása kapufa-lövést eredményez. Az NTK újabb két kornert hagy kiaknázatlanul. Vehemens NTK támadással végződik a féldő.

A második féldőt NTK támadás vezeti be, de Berger rossz beadása kapu mögé kerül. Néhány percnyi Amateur főlény, amely kornert eredményez, de Cullik Kovracsek kezébe fejezi a labdát. Ismét az Amateur kapu előtt folyik a játék. Vajudó kapuelőtti rugdosás után az 5-ik percben Breznik védhetetlen helyezte goalt lő. (2:0). A 16. percben Breznik a védelmet kicselezve újabb goalt lő. (3:0). Mezőnyjáték kezdődik, amely rendszeres NTK támadással fejlődik a Lencl szép szöktetése Brezniket újabb goal-lövéshez segíti (4:0). Élénk mezőnyjáték fejezi be a mérkőzést.

Jóllehet a nagy goalarány különbség reálisan mondható, a győztes csapat nem nyújtott oly játékot, amelyet négy goalarány győzelem után joggal elvárhatunk. Az NTK játékból hiányzott a gyors labdárámenés és minthogy ezen a téren az Amateur még kevesebbet produkált, a mérkőzés lendületnélküli lassu lefolyása volt. A két osljecki hátvéd hihetetlenül rossz helyezkedése az egyéni játéknak tég teret nyújtott, ennek tulajdonítható a nagy goalkülönbség. Az NTK csapatának nivóját nagy mértékben aláássa játékosainak külvárosi küzdelem utáni állapotai, amelyekkel a csapatkapitány jár elő rossz példával.

Magyar Zoltán, a mérkőzés bírja jóindulattal, de többször téves ítékezéssel vezette a mérkőzést.

* A vasárnapi lövöldei mulatság nagyarányú előkészülettel serény munkát rónak a rendezőségre. A komoly tárgyú atletikai versenyeken és kabarészámokon kívül az NTK rendezősége Novisadon még nem igen látott tréfás meglepetéseket tartogat. A ringlispiltői kezdve a karikadobásig minden megless, ami kellemessé és hosszú időkre feledhetetlenné teszi a lövöldei nyári mulatságot.

* ZAK—NAK. 3:0 (2:0) A szubotical vasutasok jó erőkből összeállított csapata vasárnap először játszott városunkban és kemény küzdelem után legyőzte a NAK-ot. A novisadi

csapatban négy ifjúsági játékos játszott, akik nem tudták pótolni teljesen a hiányzó embereket, s még ennek ellenére is másképp festett volna az eredmény, ha Bertókot a csatársorban hagyják és nem küldik hátvédbe. A csatársor így elvesztette a leggyorsabb embert, míg a bek pontján talán más is megfelelt volna. A csapat mindentől eltekintve mezőnyben egyenlő ellenfele volt a ZAK-nak, sőt a második féldőben sokkal többet támadott mint a szuboticalak. A goal előtt azonban mindig tétevéztak a NAK. csatárok vagy ha kapura lötték is a labdát a nagyszerű kapus — akinek tudása mellett nagy szerencséje is volt — mind mentette. A játék a mezőnyben elég élénk volt, bár a kombinatív játékra egyik fél sem fektetett valami nagy súlyt. A NAK. leghasznosabb embere ezúttal Ecet volt ő vezette az egész csatársort, goal előtt azonban nagyon is észrevehető volt a megfelelő jobbcsélők hiánya. Az ifjúsági játékosok közül a legjobb munkát Grünberg végezte, jóllehet Bence I. volt az ellenfele. A halfaoron nagyon is meglátogott Stika hiánya. Bertok nagyobb szolgálatokat tett volna a csatársorban mint a védelemben. Róka a II. féldőben megállta helyét. A ZAK. csapata csupa régi jónevű játékosokból áll, akik ba jobban összeszoktak, a Vajdaság legjobb együttesét képezik majd. Legjobb emberük a jobbcsélő és kapus, Borivoj centerhalf is nagy erőt képvisel, a csapat többi tagja is mind jól töltötte be helyét. A játék az első féldőben élénken indult. A NAK. védelme azonban nem dolgozik észszerűen, amit a vasutasok ki is használnak és két goalal terhelik meg Szentiványi kapuját. A novisadi csatársor több támadást vezet a ZAK. kapuja ellen, azonban a közvetlen védelem mindent paríroz. A II. féldőben a NAK. támad többet sokszor veszélyezteteti Szubotica kapuját a kapus azonban mindent ment. A játék nagy része mezőnyjáték, amelyből a ZAK. néhány lerohanást intés a NAK. kapuja felé, egy ilyen lefutásból menthetetlenül a kupuba küldi a vasutasok 3. goalját is a jobbcsélő. A NAK. csatárok ezután tartós támadásokat intéznek a ZAK. kapuja ellen, azonban eredménytelenül. Biró: Zsivánovics erélyes és körültekintő volt.

* A temesvári „Uniera” szombat és vasárnap mérkőzéseit hirdető jügesztív és román színű falragaszok már elkészültek s a helyi nap folyamán mindenütt láthatók lesznek. A NAK. és az OSKV. együttes hi ottsága a rendezés és a mérkőzések példás lebonyolításának legapróbb részleteit már megbeszélések s így előre is biztosítottak mondható, hogy kiváló rendezés mellett szombaton és vasárnapon igazán nagyvárosi sport attrakciókat élvezhet Novisad sportközönsége. A mérkőzések alatt a rend fenntartását és a közönség elhelyezését Domby József vezetésével a NAK. külön e célra kiválogatott atlétái, valamint az OSKV. által kijelölt összesen, mintegy 50 főből álló rendezőség intézi.

* Választmányi ülést tart a NAK. szerdán este 8 órakor a Maros-féle klubhelyiségében. A vezetőség felkéri a t. választmányi tagokat, hogy a napirend fontosságára való tekintettel teljes számban megjelenjenek szilveszterkor.

* Teljes tréninget tart ma kedden délután fél 6 órakor a NAK. Felhívtnak az első, második, valamint az ifjúsági első csapat játékosai, hogy a tréningen pontos időben megjelenjenek.

* Zagreb: Hask—Radolfshügel 3:1.

* Beograd: Jugoszlávia—Konkordia 3:1.

* Uszöverseny Jugoszlávia bajnoksgáért Beogradban. 100 m. bajnok Szentgyörgyi (Zombor) 1 p. 6 mp., 100 m. női uszás bajnok: Krizmanics Joli (Zombor) 1 p. 35 mp. 300 m. nőszás bajnok Krizmanics Joli. 1500 méter bajnok: Szentgyörgyi (Zombor) 26 p. 392 mp. Buvár uszás bajnok Müller Josip (Susák) 66 méteres 1 p. 20 mp. Müller majdnem vízbe fullt, de idejekorán kihúzták a partra, ahol csak hosszras orvosi kezelés után tért magához. 4x200 m. stafeta 1. Viktoria (Susák.) Vialpolo Zombori SE — (Susák) 10:0 Tombori SE — Ballani (Splitt) 7:2 Hask visszalépett a Jutarnyi List kelyhét a poló bajnok Zombor nyerte el. A legtöbb pontot számos indulója révén a susaki Viktoria (30 pont) nyerte. 2. Zombori SE 25. pont.

Tőzsde

Beograd, aug. 7. Francia frank — dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona —, magyar korona —, márk —, lel —, léva —, London 377. Páris 682, Newyork 83 —, Genf —, Milánó 385, Róma —, Prága 208, Berlin 1050, Bécs 018, Bukarest 70, Budapest 430, Szófia 52 Szaloniki —.

Zagreb, augusztus 7. London 380 —, Newyork —, Milánó 379—382, Páris 685, Prága 205—212, Berlin 940—1090, Zürich —, Bukarest —, Budapest 430—440, Bécs 016—018, Genf —, Amsterdam —, Szófia 51, Varsó 170.

Zürich, aug. 7. Zárlat. Berlin 0685 (6650), Hollandia 20360 (20350), Newyork 528 (526—), London 2344 (2343), Páris 43975 (4310), Milánó 24225 (24375), Prága 1275 (1280), Budapest 0275 (025), Zagreb 15750 (160), Varsó 0086 (008), Bécs 00125 (00125), bélyegezett osztrák korona 00125 (001375).

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései 1922 aug. hó 7-én. Bácska buza kínálat 46250 kereslet 450 kötés 445—45750 (200 métermázs), bánáti buza 78 kg. 3%, szentpálban kötés 460 (400 mm.), buza Szerbiából 75—76 kg 6% kötés 400 (200 mm.), bácska buza 75—76 kg 6% executiv kötés 46250 (500 mm.), buza Szerbiából kötés 445 (500 mm.), bácska sörépa 67—68 kg kereslet 375, szerémi árpa 64—65 kg kötés 35750 (100 mm.), bácska tengeri Nevisad vidéki kötés 33750 (1260 mm.), szerémi tengeri Ruma vidéki kötés 345 (600 mm.), bácska nullásist kereslet 630, 2. sz. főállist kereslet 605, 5. sz. kenyérliszt kötés 550 (100 mm.), sertészsír nettó ab Bácska kereslet 3000. Irányzat szállár.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen fiam, illetve fivérünk

CZOCZEK KÁROLY

temetését virágadományaikkal szebbé tették, részvétükkel felkerestek, különösen kollegáinak és az ev. ifjusági dalegyletnek ez uton mond hálás köszönetet

a gyászoló család.

Apró hirdetések.

JOBB CSALÁDBÓL való leányt, esetleg árvát szobaleánynak felfogadok. — Jövőjéről gondoskodom. Cim a kiadóban. 1—3

ELŐSERÉLNÉM két szoba és konyhából álló lakásom a városnak kívül eső részén megfelelő lakással. 1—1

Zrinyi utca 25. szám alatt

különféle butorok

tükrök stb. eladók. 3294 1-2

Az APATINI

IPARI KIÁLLÍTÁS

1922. aug. 26 től szeptember 17-ig

A kiállítás látogatói hajón és vasúton 50% kedvezményt kapnak.

Kedvező vételi alkalom, különösen apatini speciális ipari termékekben. — Mindenféle szórakozásról gondoskodik. — Információkkal szolgál az apatini kiállítás igazgatósága. — Lakásokról a kiállítási bizottság gondoskodik. — Lakás naponként és személyenként 10 dinár.

Hirdetések.

Modern lámpaernyők.

Készíti: özv. Dosztálné Huck Zsófi Novisad, Miletičeva (Kenyér) ul. 42. Drótvágók állandóan raktáron.

Szalon garnitúra asztalial 3290-2 3

gyönyörű antik tükörrel

eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Könyvkötő-segédet

azonnali belépésre keresek. — Hajtman István nyomdatulajdonos, Topolya. 3305-1-3

la KAMENICAI FEHÉR 3315-1

BOR

kis tételekben literenként 5 dinárért (fél literes tételekben is) kapható Ustavka (Alkotmány) u. 18. vegyes kereskedésben.

Üres sörös üvegeket

35—7 deciliter ürtartalommal a legjutányosabban vesz

Lazarevity Testvérek szalámigyára Novisad. 1-5

Butor, perzsaszőnyeg

és egy új keresztúros „Ehrbahr“ zongora elköltözés miatt sürgősen eladó. Cim: „Schmolka“ hirdetőiroda Novisad, Futoška u. 24. 3316-1

Két kisebb raktár

kiadó a Fő-utcán. — Érdeklődni lehet a Winkle-féle sörcsarnokban, Pésitynél. 3309-1

Üzlethelyiség

berendezéssel együtt kiadó. Cim: Attila-u. 34. 3311—1

Amerikai BENZIN

0.730, vashordókban olcsón kapható

TOTOVIC JÁNOS

ügynöksége és kereskedelmi vállalatátál Novi-Sad, Péter király-utca 29. 3160-2-3

UJ VENDÉGLŐ

és hentesüzlet megnyitás

csütörtökön, augusztus hó 10-én Bem-utca 23. szám alatt.

Disznótor minden csütörtökön, Halpaprikás minden pénteken, Sólet minden szombaton.

Zónapörkölt kenyérral 2 dinár.

Számos látogatást kér 2-2

Kántor János, tulajdonos.

APOLLO
MOZGÓ

AUG.
8

Szünet.

RIKKANCSOKAT

nagy jutalék mellett felvesz a

„DÉLBACSKA“

kiadóhivatala. 1—0

Nagy bérház

a Futaki-ut legforgalmasabb részén eladó.

Különösen alkalmos üzletek, raktárak céljaira. — Cim a szerkesztőségben.